

A japán nyelv oktatásának helyzete hazánkban

Kérdőívek és interjúk módszerét alkalmazva reprezentatív felmérést készítettem arról, milyen a japán nyelv oktatásának helyzete ma Magyarországon. Személyesen vagy kérdőívvel megkerestem minden olyan intézményt, ahol valaha folyt vagy jelenleg is folyik japánnyelv-oktatás. E tanulmány ennek a munkának az eredményét összegzi.

A napjainkban japán nyelvet oktató 27 magyarországi intézményből 26 töltötte ki a kérdőívet, így majdnem teljes képet alkothatunk. Az 1. táblázatban (lásd Melléklet) áttekinthetőek a legfontosabb statisztikai adatok.

A tanárokat érintő kérdéskör

A kérdőívet kitöltő tanárok közül szinte mindenki tagja a Magyarországi Japánnyelv Oktatók Társaságának. A magyar anyanyelvű tanárok közül két kivétellel mindenki élt Japánban hosszabb-rövidebb ideig. Legtöbben különböző ösztöndíjjal. (Például: Monbusho ösztöndíjjal, Kita-Urawában a Japán Alapítvány Nyelvi Központjában, Japán nyelvtanár továbbképzés vagy Tankönyvkészítő ösztöndíjjal.) Van, aki gyermekkorában élt Japánban és ott járt iskolába; van, aki művészettörténetet tanulmányozott Tokióban; van, aki feleségként sok-sok évet töltött Japánban; kereskedelmi cég kiküldöttjeként dolgozott ott; de akad olyan is, aki egy hónapot utazgatott az országban ösztöndíjjal.

Az idősebb korosztály tagjai eredeti szakképzettségük mellett japán nyelvi tanulmányokat folytatva az ELTE Kelet-Ázsiai Tanszékén átképezték magukat, vagy ösztöndíjak révén Japánban is tanultak. Van, aki eredetileg például mérnök, művészettörténész vagy kereskedelmi szakember volt. A fiatalabb korosztály tagjai közül sokan vannak, akik viszont különböző intézményekben japán szakon nyelvtanárként végeztek. A legkülönbözőbb tankönyvekből tanultak. Sokan *Yamaji Masanori* 'Japán nyelvkönyv'-éből; vannak, akik a 'Japanese for Today', a 'Nihongo Shoho' című tankönyvből; van, aki *Major Gyula* tankönyvéből, az 'An Introduction to the Modern Japanese' című tankönyvből, a Mizutani sorozatból, a 'Total Japanese' kötetből tanult. Arra a kérdésre is eltérő választ kaptam, ki hogyan került kapcsolatba a japán nyelvvel. Sokan középiskolai vagy egyetemi tanulmányaik folyamán, többen Japánban való tartózkodásuk során. Volt olyan is, aki a klasszikus zenén vagy a japán küzdősportokon keresztül.

A kérdőívet kitöltő japán anyanyelvű tanárok többsége a JOCV-n (Japán Önkéntes Szolgálat, azaz Japanese Overseas Cooperation Volunteers) keresztül került kapcsolatba Magyarországgal. Olyan is van, akinek a házastársa magyar. Közülük csak egy tagja a Magyarországi Japánnyelv Oktatók Társaságának. Egy részük jól vagy valamelyest beszél magyarul és angolul.

A válaszok alapján általánosságban megállapítható, hogy a tanárok módszertani tudásuk orozslánrészét gyakorlatból és saját tapasztalataikból szerezték. Azok a tanárok, akik végeztek tanári szakon, a hospitáláson kívül 15–30, illetve 60 órás tanítási gyakorlatot végeztek, mielőtt tanári diplomát szereztek.

Figyelemre méltó adatként említtem meg, hogy szüleink korosztálya ahhoz, hogy tanítói diplomát szerezhessen, egy teljes tanévet gyakorolt, amit később fél évre, majd három hónapra csökkentettek. Az még minimális szintre csökkentve is jóval több lehetőséget adott a tanítás „begyakorlásához”.

Az egyes oktatási intézményekre vonatkozó kérdések

Az egyes oktatási intézményekben különbözőképpen vetődött fel a japán nyelv oktatásának lehetősége. Például a JOCV irodavezetője kereste fel és ajánlotta az önkéntesek segítségét; vagy *Zsolnai József* értékőzközvetítő pedagógiai programjának részeként; pedagógusok, szaktekinélyek (így *Csongor Barnabás*, *Hidasi Judit*, *Gergely Júlia*, *Kazár Lajos*, *Zsolnai József*...) kezdeményezésére, javaslatára, de akadtak olyan intézmények is, ahol a hallgatók kérésére indult el az oktatás. Volt olyan általános iskola és gimnázium, ahol a két iskola igazgatója beszélte meg egymással, hogy ami már kiválóan működött az általános iskolában, folytatódhasson a gimnáziumban is.

A japán nyelv bevezetését is különböző előkészületi munkák előzték meg. Például tanterv készítése és jóváhagyatása; konzultáció a Művelődési Minisztériummal, az önkormányzattal, a Japán Nagykövetséggel és az ELTE tanáraival; igényfelmérés, közvéleménykutatás; tankönyv és segédanyag kiválasztása; tanárok kiválasztása; tanulói érdeklődés felkeltése a fakultatív nyelv iránt; előakkreditációs anyag kidolgozása; előkészítő évfolyam indítása; könyvtár kiépítésének megkezdése stb. Olyan hely is akadt, ahol egyáltalán nem folyt felkészülés, csupán belefogtak a tanításba.

Az oktatás meghirdetésekor a legtöbb helyen nagy volt az érdeklődés a japán nyelv iránt. Általános iskolákban nincs előfeltétel, felvételi vizsga a japán nyelv tanulásához. Néhány középiskolában más idegen nyelv (angol, német) ismerete szükséges. Van, ahol tagozathoz (például informatika) kötött a japán nyelv tanulása. Az egyetemeken választott szakon japán nyelvet tanulók számára felvételi vizsga van, másutt szabadon választható a japán nyelv, így előfeltétel sincs.

Oktatásmetodikai kérdéskör

Szinte mindenütt alkalmaznak szemléltető eszközként magnót, videót, a Japán Alapítvány által adományozott kép-paneleket, fénymásolatokat, reáliákat a nyelvtanítás során. Van, ahol diavetítőt, CD-t, kiegészítőként saját készítésű kártyákat, meséskönyveket, japán játékokat és a hétköznapi életben használatos dolgokat (evőpálca, pénz stb.) is alkalmaznak a szemléltetéshez.

A módszertani játékok is elterjedtek. (Például: kvízzjáték, szituációs szerepjáték, bingo, „maru-batsu” (igaz-hamis) játék, keresztrejtvény, „Activity”, „Ki tud többet Japánról” vetélkedő, szimulációs játékok az üzleti nyelv elsajátításához stb.)

A speciális módszerekre vonatkozó kérdésre kevesen válaszoltak, de van olyan általános iskola, illetve gimnázium, ahol minden óra elején japán nyelven jelentenek, amivel a köszönéseket, dátumot, időjárás kifejezéseit és egyéb alapvető mondatszerkezeteket rögzítik. Ugyanítt említették meg az állandó visszakerdezés módszerét is. Az egyik helyen azt hangsúlyozta a japánnyelv-tanár, hogy az iskola mindennapi életközegében (ebéd, kirándulás, rendezvény, kosárlabdaedzés stb.) is japán nyelven kommunikál a diákokkal, és mindig ismerteti az adott szituációra vonatkozó japán kulturális kapcsolatot. Arról is beszámolt, hogy mindig minden tanuló egyéni fejlettségi szintjéhez igazítja az oktatást. Másutt a japán cse-reprogramokat emelték ki specialitásként. Volt, aki azt válaszolta, hogy igyekszik meglehetősen sokat játszani az órán. Az egyik nyelvviskolában pedig azt említették meg, hogy időnként japán anyanyelvű vendégeket hívnak meg az órákra. Van olyan felsőoktatási intézmény, amelyik azt válaszolta, hogy az írás és üzleti nyelv oktatására van speciális módszerük.

A nyelvoktatás során nagy hangsúlyt fektetnek a nyelvtan, az olvasáskészség, a beszéd-készség, a szövegértés és a beszéd, illetve hallás utáni megértésre. Néhány tanár tett csak említést arról, melyiket tartja a legfontosabbnak, illetve melyikre mekkora hangsúlyt fektet. A japán nyelvet szakként tanulható egyetemeken az egyes területek fejlesztését külön tantárgyak szolgálják (szakszöveg-olvasás, lexika, média-nyelv, társalgás stb.).

A nyelvórák a megkérdezett tanárok válasza szerint magyar, japán és angol nyelven folynak, illetve egyesén.

A nyelv és kultúra oktatásának, tanulásának körülményei és feltételei

Japán nyelvterületre kevés intézmény tudja kijuttatni tanulóit, és ők sem valamennyit. (Huszonhét intézményből egyelőre még csupán két általános iskola, három egyetem és egy középiskola.) Ez az arány nem biztató, ha azt nézzük, hogy hány tanuló tanulja a japán nyelvet. Több helyen felmerült az igény társiskolákkal való kapcsolat felvételére (nem tudják, hogyan kezdjenek hozzá), esetleges ösztöndíjak elnyerésére. Egy nyelviskola megszervezi tanuló számára az utat Japánba, ha a tanuló saját maga fedezi az utazás költségeit.

Nyelvi labor nem áll rendelkezésre a japán tanulmányokhoz négy felsőoktatási intézményben, négy középiskolában, két általános iskolában és négy nyelviskolában.

Az iskolák bizonyos japán könyvtárral többnyire rendelkeznek. Az adott oktatási intézmény japánnyelv-oktatása súlyának mértékében rendelkeznek különböző mennyiségű és fajtájú könyvekkel. Két egyetemen körülbelül 2000 kötet a Japánnal, illetve japán nyelvvvel kapcsolatos könyvtárral, az egyik főiskola tanszékén pedig mintegy 1000 kötetes.

A nyelvtanítást előkészítő és a tanítás során nélkülözött eszközök, feltételek a következők: fénymásolók, videók, élő nyelvet bemutató videokazetták; kanji (kínai írásjegy) szótárak,

angol-japán szótárak, japán-magyar és magyar-japán szótárak, nyelvi laboratórium, szó-, kép- és kanji-kártyák, mágneses tábla, tankönyvek, tanterem, magyar nyelvű tankönyvek, autentikus demonstrációs eszközök, több számítógép és japán nyelvű szövegszerkesztő, munkafüzetek, frissebb tan- és segédanyagok, japanológiai folyóiratok, komoly nyelvészeti szakkönyvek, fehér táblához filctollak, télen fűtés. Volt, aki a jó nyelvtanárt hiányolta.

Szakkör vagy egyéb, Japánnal kapcsolatos, órán kívüli tevékenység viszonylag kevés intézményben folyik. Az egyik általános és középiskolában lehetőséget nyújt a tanár egyéni dzsúdó-foglalkozásokra, amikor a diák igényli. A másikban évente egyszer tartanak japán napokat, amikor a japán kultúra különböző aspektusaival (kimono-bemutató, rizsgombóc-készítés, teaszertartás, videózás) ismerkedhetnek az érdeklődők. Egy harmadikban pedig érettségi és felvételi felkészítő foglalkozást is tartanak. Van olyan gimnázium, ahol kalligráfia-tanfolyam működik. Az egyik főiskolának vannak saját, Japánnal kapcsolatos rendezvényei, japán-napok. Ahol nincsenek szakkörök, ott a tanárok egy része leginkább a japán filmklubot, japán főzőtanfolyamot, ikebana-szakkört és egyéb kulturális közvetítő szakköröket hiányolja.

Japán karakteres számítógépet viszonylag kevés intézmény tud biztosítani.

A tanulók többsége részt vesz a Japán Alapítvány, a Magyar-Japán Baráti Társaság, valamint a Japán Nagykövetség által szervezett rendezvényeken.

Japán nyelvterületre kevés intézmény tudja kijuttatni tanulóit, és ők sem valamennyit. (Huszonhét intézményből egyelőre még csupán két általános iskola, három egyetem és egy középiskola.) Ez az arány nem biztató, ha azt nézzük, hogy hány tanuló tanulja a japán nyelvet. Több helyen felmerült az igény társiskolákkal való kapcsolat felvételére (nem tudják, hogyan kezdjenek hozzá), esetleges ösztöndíjak elnyerésére.

Alapvetően mindenütt angol-japán és japán-angol nyelvű szótárakat használnak a diákok. Van, ahol egy nyelvűt (japán értelmező) és a tanár által készített szószedeteket, a Kanji és kana-t is használják a tanuláshoz. Egy helyen a szegedi japán-magyar szótárral dolgoznak. Az egyik főiskolán orosz-japán, német-japán és francia-japán szótárat is használnak.

A tudásszint mérése

Az általános iskolák közül kettőben szoktak a diákok a 4-es szintű Nemzetközi Japán Nyelvvizsgán részt venni. A középiskolákban a 4-es, 3-as szintű nyelvvizsgát teszik le a legtöbben, de néhány tanuló a 2-es szintű nyelvvizsgával is megpróbálkozik. A japán szakon tanuló egyetemisták közül sokan teszik le eredményesen a 2-es, 1-es szintű Japán Nemzetközi Nyelvvizsgát. Ahol csak szakkör vagy tanfolyam jellegű az oktatás, ott többnyire a 3-as, 4-es szintű nyelvvizsgát vállalják a diákok. (A nyelvvizsgák a kezdő, 4-es szinttől tartanak az igen erős felsőfokú 1-es szintig.)

Érdeemes megemlíteni a nyelvtudás felmérésének másik jelentős eseményét, az évente megrendezésre kerülő Japán Nyelvi Szónokversenyt, amelyen szinte minden iskola tanulóit részt vesznek, méghozzá sokuk figyelemreméltó eredménnyel. A megkérdezett oktatási intézmények közül csak négy felsőoktatási intézmény, két általános iskola, két középiskola és három nyelviskola válaszolta azt, hogy tanulóit nem vesznek részt a szónokversenyen.

A japán nyelvoktatás későbbi hasznáról

A kérdőíves felmérésben feltettem az a kérdést is, hogy a tanárok véleménye szerint tanítványaiknak hanyadrésze fogja használni a jövőben is a japán nyelvet. Erre a kérdésre a kérdőívet kitöltő intézményből 13 pedagógus válaszolt, a válaszok igen szórtak: 10 százalék, 20 százalék, harmada, töredéke, a fele biztosan, 60 százalék, egy osztályból 3–4 fő, 80–90 százalék, szinte mindenki... Az ennyire eltérő válaszok arra engednek következtetni, hogy a becslések rendkívül szubjektívek.

Sok intézményben nincs visszajelzés arról, hogy a tanítványok mely területen használják a megszerzett japánnyelv-tudásukat. Ott azonban, ahol kaptak ilyen visszajelzést, a következőket nyilatkozták: egyetemen folytatják japán tanulmányaikat; többen Japánban élnek és ott folytatnak tanulmányokat, illetve ott dolgoznak; néhányan nyelvet tanítanak; a turizmusban dolgoznak idegenvezetőként; tolmácsolnak; magyarországi japán vállalatnál vagy japán kapcsolatokkal rendelkező cégeknél helyezkednek el vagy Magyarországon japán baráti körben.

Jövőbeli kilátások

Az eddigi eredmények veszélybe kerülhetnek, mert nem hivatalos forrásokból származó értesüléseim szerint felmerült annak a lehetősége is, hogy ha Magyarország az Európai Unió tagja lesz, a JOCV nem delegál többé japán önkénteseket hazánkba. Ennek oka az, hogy a JOCV csak a fejlődő országokat támogatja, és Magyarországot mint az EU tagállamát a továbbiakban fejlett országnak tekinti. Amennyiben ez bekövetkezik, az komoly gondokat, sőt akár végzetes csapást mérhet a magyarországi japánnyelv-oktatásra, hiszen a japán önkéntesek munkája pótolhatatlan.

Irodalom

Juhász Borbála Anna (2003): *A japán mint idegen nyelv helye és szerepe a magyarországi idegen nyelv oktatásban*. Károli Gáspár Református Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Japán Nyelv és Kultúra Szak, szakdolgozat.

Melléklet

1. táblázat. A japán nyelvet oktató intézmények – felsőoktatás

Intézmény neve	Mióta	Induló tudásszint	Induló tanulólétszám	Jelenlegi tanulólétszám/évfolyam	Tanár(ok) anyanyelve	Heti óraszám/évfolyam	Használt tankönyvek	Szerezhető japán nyelvel kapcsolatos végzettség/bizonyítvány
Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Japán Tanszéki Szakcsoport (Bp.)	1986	Japán Nemzetközi Nyelvvizsga 3. szintje	?	5 évfolyamon összesen 34 fő	japán és magyar	1. évf.: 3 óra (6x45) 2. évf.: 2 óra (4x45)	Nihongo Chūkyū, Bunkachūkyū Nihongo	bölcsész- és japán nyelvtanári diploma
Eötvös Lóránd Tudományegyetem Tanárképző Főiskolai Kar, Orosz Nyelv és Irodalom Tanszék (Bp.)	1984	kezdő, haladó	kb. 65 fő	kezdő: 4 fő haladó: 5 fő összesen 9 fő (nincs évfolyamhoz kötve)	japán és magyar	2 óra	Nihongo Shoho + egyéb kiegészítő anyagok	japán nyelvtanári diploma (ha felveszi speciális 3. szakként)
Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar, Japán Nyelv és Kultúra Intézet (Bp.)	1994	0. évf.: kezdő, Japán Nemzetközi Nyelvvizsga 3. szintje	kb. 60 fő	1. évf.: 11 2. 2. évf.: 20 3. 3. évf.: 13 4. 4. évf.: 10 5. 5. évf.: 19 (összesen 73 fő)	japán és magyar	1–2. évf. 6 óra 3–4. évf. 4 óra 5. évf.: 2 óra	Bunkachūkyū Nihongo I., Japanese for Everyone, Nihon wo Shiru, Nihongo Chūkyū I–II.	bölcsész és japán nyelvtanári diploma (2000-ben végeztek először hallgatók)
Budapesti Gazdasági Főiskola, Keleti Kommunikációs és Továbbképző Intézet	1984 ősze	kezdő	évfolyamonként: 5–10 fő	3 évfolyam, 4 csoport: összesen 40 fő	japán és magyar	6 óra	Hidasi Judit: Japán nyelvkönyv kezdőknek, Minna no Nihongo, Business Japanese, Newspaper Japanese, Bunkashokyū Nihongo, Nihon Jijo, Székács Anna: Hangari Jijo, Sato Noriko: Hiragana, katakana oktató könyv	régebben adott, de most nyelvvizsgázni kell.
Szent István Egyetem Jászberényi Főiskolai Kar, Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék	1995	kezdő	10–15 fő	1 csoport vegyes évfolyamról (összesen 7 fő)	japán	2 óra	Minna no Nihongo	nincs
Kossuth Lajos Tudományegyetem Általános és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék (Debrecen)	1995							
József Attila Tudományegyetem, Altaisztikai Tanszék (Szeged)	1986	kezdő	?	kezdő: 20 középhaladó 3 fő, haladó: 2 fő (összesen 25 fő)	japán	heti egyszer 90 perc	Shin Nihongo no Kiso, Basic Kanji I–II.	nincs
Miskolci Egyetem Dunaujvárosi Főiskolai Kar, Idegen Nyelvi Lektorátus (Dunaujváros)	1991	kezdő	?	1. évf.: 10 3. 3. évf.: 4 (összesen 14 fő)	japán: 2000-től	1. évf.: 2 óra 3. évf.: 4 óra	Minna no Nihongo	nincs
Veszprémi Egyetem Német Nyelv és Irodalom Tanszék (Veszprém)	2002	kezdő	38 fő	1. évfolyam, 2 csoport: összesen 23 fő	japán	2 x 90 perc	A Course In Modern Japanese	nincs
A Tan Kapuja Buddhista Főiskola Nyelvi Tanszék (Bp.)	1994	kezdő	10 fő	2 évfolyam, 2 csoport: összesen 20 hallgató	japán és magyar	4 óra	Minna no Nihongo, Kádár Zoltán: Japán írásjegytan, Kiss Sándor: Japán nyelvtani összefoglaló	van

2. táblázat. A japán nyelvet oktató intézmények – középfokú oktatás

<i>Intézmény neve</i>	<i>Mióta</i>	<i>Induló tudásszint</i>	<i>Induló tanulólétszám</i>	<i>Jelenlegi tanulólétszám/évfolyam</i>	<i>Tanár anyanyelve</i>	<i>Heti óraszám/évfolyam</i>	<i>Használt tankönyvek</i>	<i>Szerezhető japán nyelvel kapcsolatos végzettség/bizonyítvány</i>
Babits Mihály Gimnázium (Bp.)	1990	kezdő	?	9. oszt.: 9 fő, 10. oszt.: 4 fő, 11. oszt.: 7 fő, 12. oszt.: 11 fő (összesen 31 fő)	japán és magyar	9. évf.: 5 10. évf.: 4 11. évf.: 6 12. évf.: 7	Minna no Nihongo, Shin Nihongo no Kiso, Nihongo Shoho, Hangarijin no tame no Nihongo	japán nyelvi érettségi (1994 óta)
Szent Margit Gimnázium (Bp.)	1996	kezdő	16 fő	egy osztály: összesen 16 fő	japán és magyar	3 óra	E to tasuku de manabu, Nihongo Shoho	japán nyelvi érettségi (2000 óta)
Terézvárosi Kéttannyelvű Általános Iskola és Gimnázium (Bp.)	1992	kezdő	minden évfolyamon kb. 10 fő	1. oszt.: 11 fő 2. oszt.: 11 fő 3. oszt.: 11 fő 4. oszt.: kétféle bontva: 7 fő és 2 fő (összesen 42 fő)	japán és magyar	4 óra (minden osztályban)	Nihongo Soho, Bunkashokyú Nihongo, Basic Kanji I.	japán nyelvi érettségi
Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola (Bp.)	1992	kezdő	?	4 évfolyamon összesen 40 fő	japán és magyar	5 óra (minden osztályban)	Nihongo Shoho, Minna no Nihongo	japán nyelvi érettségi
Tizenkét Karátos Iskola (Bp.)	1993	kezdő	5–6 fő	1. oszt.: 3 fő 2. oszt.: 6 fő 4. oszt.: 6 fő magántanuló: 2 fő (összesen 17 fő)	magyar	3 óra (minden osztályban)	Nihongo Shoho, Mizutani-sorozat	japán nyelvi érettségi (1995 óta)
Városmajori Gimnázium (Bp.)	1996	kezdő, haladó	10 fő	10. oszt.: 10+6 2. oszt.: 6 fő (összesen 22 fő)	japán és magyar	9–10. évf.: 3 óra 11–12. évf.: 4 óra	Minna no Nihongo	japán nyelvi érettségi (2002 óta)
I. Géza Király Közgazdasági Szakközépiskola (Vác)	1993	kezdő	?	szabadon választható: 1. oszt.: 7 fő 2. oszt.: 4 fő 3. oszt.: 1 fő 4. oszt.: 5 fő 5. oszt.: 3 fő kötelező: 2. és 4. oszt.: 2–2 fő (össz.: 24 fő)	japán	szabadon választható: 2 óra kötelező: 3 óra	Japanese for Busy People, Minna no Nihongo, Hangarijin no tame no Nihongo	nincs
Diósgyőri Gimnázium (Miskolc)	1993	kezdő	?	9. oszt.: 9 fő 10. oszt.: 4 fő 11. oszt.: 3 fő 12. oszt.: 5 fő (+ 13 fő) (összesen 34 fő)	japán	2 óra	Japanese for Young People, Minna no Nihongo	nincs
Ady Endre Gimnázium (Debrecen)	tagozat: 1993–1999 most szakkör: 2001–	kezdő	?	egy 8–10 főből álló vegyes évfolyamú csoport	magyar	2 óra	Minna no Nihongo I., Total Japanese	nincs
Táncsics Mihály Gimnázium (Kaposvár)	1999	kezdő	?	9. oszt.: 7 fő (2. idegen nyelv) 9. oszt.: 6 fő (3. idegen nyelv) 10. oszt.: 2 fő 11. oszt.: 5 fő 12. oszt.: 2 fő (összesen 22 fő)	japán	9–10–12. oszt.: 3 óra 11. oszt.: 4 óra	Minna no Nihongo, Shin Nihongo no Kiso	nincs

3. táblázat. A japán nyelvet oktató intézmények – alsó fokú oktatás

<i>Intézmény neve</i>	<i>Mióta</i>	<i>Milyen tudásszintről indul</i>	<i>Induló tanulólétszám</i>	<i>Jelenlegi tanulólétszám/évfolyam</i>	<i>Tanár anyanyelve</i>	<i>Heti óraszám/évfolyam</i>	<i>Használt tankönyvek</i>
Bálint Márton Általános Iskola (Törökbálint)	1987	kezdő	12 fő	8 évfolyamon összesen 54 fő	japán és magyar	3–6. évf.: 2 7–8. évf.: 3 középsiskola: 4	Yamaji: Japán nyelv, E to tasuku de manabu Nihongo, Daruma sorozat, Yasashi Nihongo, Nihongo Soho, Hidasai: Japán nyelv kezdőknek
Szent István Egyetem Jászberényi Főiskolai Kar Gyakorló Általános Iskola (Jászberény)	1995	kezdő	13 fő	2 osztályban összesen 17 fő	japán	2 óra	Minna no Nihongo
Virányos Általános Iskola (Bp.)	1991	kezdő	14 fő	2. oszt.: 14 fő 3. oszt.: 13 fő 4. oszt.: 8 fő 5. oszt.: 12 fő 6. oszt.: 4 fő 7. oszt.: 6 fő 8. oszt.: 8 fő (összesen 65 fő)	japán és magyar	2–4. évf.: 2 5–8. évf.: 3	Yasashi Nihongo 1–5, Nihongo Shoho, Minna no Nihongo

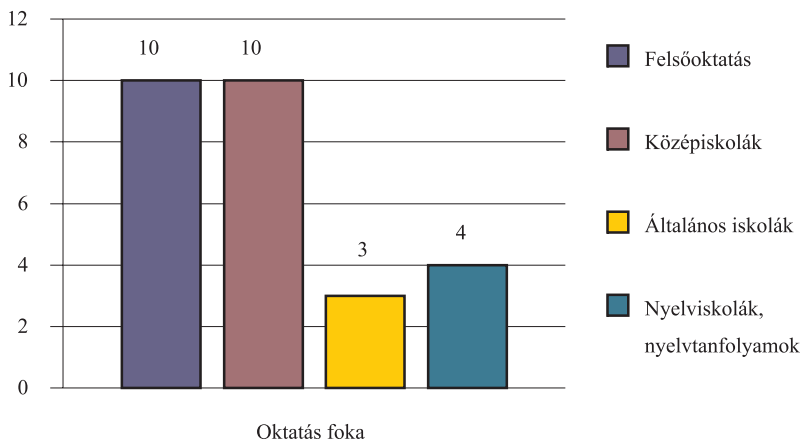
4. táblázat. Japán nyelvet oktató nyelviskolák, nyelvtanfolyamok

<i>Intézmény neve</i>	<i>Mióta</i>	<i>Milyen tudásszintről indul</i>	<i>Induló tanulólétszám</i>	<i>Jelenlegi tanulólétszám/évfolyam</i>	<i>Tanár anyanyelve</i>	<i>Heti óraszám/évfolyam</i>	<i>Használt tankönyvek</i>	<i>Szerezhető japán nyelvel kapcsolatos végzettség/bizonyítvány</i>
Japán Alapítvány (Bp.)	1991	kezdő, középhaladó, haladó	5 fő	teljesen kezdő és kezdő: összesen: 40 fő	japán és magyar	4 óra		nincs
Magyar-Japán Baráti Társaság (Bp.)	1988	kezdő, haladó	?	kezdő: 2 fő haladó: 3 fő (összesen 5 fő)	magyar	2 óra	Nihongo Shoho, + kiegészítő anyagok	nincs
Budapesti Nyelvi Stúdió	1993	kezdő, újakezdő, haladó	2–4 fős, 5–9 fős csoportok	3 csoport: összesen 12 fő	japán és magyar	2x2 ill. 1x4 óra	Bunkashoky ú Nihongo, Nihongo Chōkyū, Japanese for Everyone	nincs
Katedra Nyelviskola (Bp.)	2000	kezdő	2 csoport: 5–10 fő	3 csoport (3 tudásszint): 5–10 fő	magyar	2x2 óra 1x2 óra	Minna no Nihongo	értékelő bizonyítvány

*Tanulmányom elkészülte után jutott tudomásomra, hogy a Nagy Lajos Király Magánegyetem Bölcsészeti Egyesület, az Életfa Általános és Alapfokú Művészet-
oktatási Iskola, valamint a Széchenyi István Gimnázium Soproni Polgárok Tanköze intézményekben is folyik még japán nyelv-
oktatás. Ezért a tanulmány ezek adatait nem tartalmazza.*

Ezúton köszönöm a segítségét minden olyan kollégának, aki a kérdőív kitöltésével segítettek munkámat.

Japán nyelvet oktató
intézmények száma

1. ábra. A 2003-ban japán nyelvet oktató intézetek számának mutatója

A Korona Kiadó könyveiből